

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň JUDr. Martiny Küchlerové, Ph.D. a Mgr. Heleny Konečné ve věci

žalobkyně: **Mgr. L. M.**
zastoupena advokátkou JUDr. Jaroslavou Ježkovou
sídlem K. J. Erbena 1266, Nová Paka

proti
žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**
sídlem Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové

za účasti: **Ing. S. H.**

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. ledna 2021, č. j. KUKHK-21724/ZP/2020-3,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Krajského soudu v Hradci Králové dne 1. 4. 2021 domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně ze dne 17. 4. 2020 a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Jičín, odboru životního prostředí, ze dne 2. 3. 2020, č. j. MuJc/2020/5667/ZP/Run (dále jen „Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“ či „Prvostupňové rozhodnutí“).
2. Posledně uváděným rozhodnutím správní orgán prvního stupně zamítl žádost žalobkyně o vydání dodatečného povolení na stavbu: Drenážní potrubí za čistícím zařízením XA (dále jen „Stavba“ či „Předmětná stavba“).
3. Klíčovým důvodem pro zamítnutí žádosti žalobkyně o dodatečné povolení Stavby byla skutečnost, že žalobkyně k výzvě správního orgánu prvního stupně ve lhůtě k tomu jí stanovené neodstranila spornost hranice mezi pozemkem jejím – na kterém je realizovaná Předmětná stavba – a pozemkem Osoby zúčastněné na řízení. S ohledem na tuto skutečnost nebylo možné posoudit, zda Stavba splňuje požadavky stanovené § 25 odst. 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb., a není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu. Posledně uváděnou podmínku je povinen v řízení o dodatečném povolení stavby prokázat žadatel (žalobkyně), jak ostatně plyne z dikce § 129 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v rozhodném znění (dále jen „stavební zákon“).

II. Průběh řízení a obsah žaloby

4. V rámci podstatné části žaloby žalobkyně popisovala a shrnula skutkový a procesní vývoj nyní projednávané věci a dále popsala řízení, které s touto dle jejího názoru rovněž souvisí.
5. Dne 13. 10. 2008 ohlásila právní předchůdkyně žalobkyně záměr započít s užíváním stavby vodního díla, septik K.2, zemní biofiltr skrápěný DBF1, vsakovací studna, drenáž, kanalizační potrubí na pozemku XA. Dne 13. 11. 2008 byla provedena závěrečná kontrolní prohlídka na vodním díle s tím, že vodoprávní úřad nezjistil žádné závady a dospěl k závěru, že bezpečnému užívání vodního díla nic nebrání. Součástí závěrečné kontrolní prohlídky bylo odsouhlasení změny stavby v rozsahu uložení vsakovacího drenážního potrubí v délce 15 m podle výkresu situace skutečného provedení stavby vypracovaného projektantem Ing. J. P..
6. Na podnět Osoby zúčastněné na řízení provedl vodoprávní úřad vodoprávní dozor na místě stavby vodního díla dne 24. 3. 2015. Důvodem výkonu vodoprávního dozoru bylo podezření na nefunkční drenážní potrubí a tím nepovolené vypouštění odpadních vod. Při kontrolním zjištění bylo zjištěno, že způsob likvidace odpadních vod neodpovídá platnému povolení vypouštění odpadních vod do vod podzemních a právní předchůdkyně žalobkyně byla vyzvána k nápravnému opatření.
7. Oznámením Městského úřadu Jičín, Odboru životního prostředí (správní orgán prvního stupně), č. j. MuJc/2015/18158/ZP/Run, ze dne 9. 7. 2015 bylo zahájeno řízení o odstranění stavby drenážního potrubí, které je součástí stavby vodního díla: čistící zařízení septik K.2, zemní biofiltr skrápěný DBF1, kanalizační potrubí, vsakovací studna, pro rodinný dům XA, neboť bylo zjištěno, že drenážní potrubí je provedeno v rozsahu

- 1,8 – 2 m v rozporu s výkresem situace skutečného provedení stavby, který byl schválen v rámci závěrečné kontrolní prohlídky stavby.
8. Žalobkyně nesouhlasila s uvedeným postupem a namítala, že drenážní potrubí v délce 15 m není nepovolenou stavbou s tím, že pouze cca 2 m, kterými bylo drenážní potrubí svedeno směrem k pozemku parc. č. XB, , neodpovídá zjištění závěrečné kontrolní prohlídky ze dne 13. 11. 2008 s tím, že osoba způsobilá k provádění těchto prací navedla cca 2 m potrubí směrem do strže, která začíná na pozemku žalobkyně. Pokud by se mělo jednat o nepovolenou stavbu, pak se nepovolená stavba týká 2 m drenážního potrubí. Rozsah 1,8 m – 2 m považuje Městský úřad Jičín, Odbor životního prostředí ve svých rozhodnutích za nepodstatnou odchylku od výkresu situace, který byl součástí závěrečné kontrolní prohlídky. Stavební úřad prvního stupně následně oznámil dne 11. 9. 2015 pokračování v řízení o odstranění výše uvedené Stavby a vydal rozhodnutí, č. j. MuJc/2015/32286/ZP/Run, ze dne 15. 12. 2015, o nařízení odstranění stavby č. 313/15, ale pouze koncové části drenážního potrubí v délce cca 1,8 m -2 m, tzn. včetně jeho ohybu až po přímou část drenážního potrubí.
 9. Rozhodnutím žalovaného, č. j. KUKHK - 7994/ZP/2016-3, ze dne 12. 4. 2016 bylo napadené rozhodnutí stavebního úřadu prvního stupně, č. j. MuJc/2015/32286/ZP/Run, ze dne 15. 12. 2015 zrušeno a věc byla vrácena k novému projednání. Rozhodnutím stavebního úřadu prvního stupně, č. j. Kunc/2016/17585/ZP/Run, ze dne 20. 6. 2016, bylo nařízeno odstranění stavby drenážního potrubí v celé jeho délce. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání s tím, že rozhodnutím žalovaného, č. j. KUKHK - 27518/ZP/2016-3, ze dne 12. 10. 2016 bylo posledně uváděné rozhodnutí stavebního úřadu prvního stupně změněno tak, že byla prodloužena lhůta k odstranění stavby do 31. 1. 2017. Následně k žádosti žalobkyně bylo zahájeno řízení o prodloužení lhůty k odstranění stavby drenážního potrubí dne 14. 11. 2016. Rozhodnutím stavebního úřadu prvního stupně, č. j. Kunc/20171718/ZP/RUN, ze dne 16. 1. 2017 byla lhůta pro odstranění stavby drenážního potrubí prodloužena do 31. 5. 2017.
 10. Usnesením Ministerstva zemědělství, Odboru státní správy ve vodním hospodářství a správy povodí, č. j. 5266/2017-MZE/15111, ze dne 30. 1. 2017 bylo zahájeno přezkumné řízení. Rozhodnutím Ministerstva zemědělství, Odboru státní správy ve vodním hospodářství a správy povodí, č. j. 21235/2017-MZE-15111, ze dne 21. 4. 2017 bylo rozhodnutí žalovaného, č. j. KUKHK - 27518/ZP/2016-3, ze dne 12. 10. 2016 zrušeno a dále bylo zrušeno rozhodnutí stavebního úřadu prvního stupně, č. j. MuJc/2016/17585/ZP/Run, ze dne 20. 6. 2016, kterým bylo nařízeno odstranit stavbu drenážního potrubí v celé jeho délce na pozemku parc. č. XA, a věc byla opětovně vrácena stavebnímu úřadu prvního stupně k novému projednání. Žalobkyně podala ke stavebnímu úřadu prvního stupně žádost o dodatečné povolení stavby drenážního potrubí v celé jeho délce. Usnesením stavebního úřadu prvního stupně, č. j. MuJc/2017/16225/ZP/Run, ze dne 20. 6. 2016 bylo přerušeno řízení o nařízení odstranění stavby drenážního potrubí v celé jeho délce.
 11. Na žádost žalobkyně bylo usnesením stavebního úřadu prvního stupně, č. j. MuJc/2019/29503/ZP/Run, ze dne 14. 11. 2018 přerušeno řízení o dodatečném povolení stavby drenážního potrubí za čistícím zařízením rodinného domu XA, a žalobkyně byla vyzvána, aby odstranila nedostatky podání, spornost hranice mezi pozemky parc. č. XB a XA,. Proti tomu podala žalobkyně odvolání s tím, že rozhodnutím žalovaného, č. j. KUKHK - 2441/ZP/2019-3, ze dne 15. 4. 2019 bylo posledně uváděné usnesení zrušeno a

věc byla vrácena k novému projednání. Výzvou stavebního úřadu prvního stupně, č. j. MuJc/2019/14387/ZP/Run, ze dne 27. 5. 2019 bylo žalobkyni uloženo podat žalobu u příslušného civilního soudu k odstranění sporné hranice mezi pozemky parc. č. XB a XA, nejpozději do 31. 7. 2019. Na tuto výzvu v žalobkyně reagovala odvoláním ze dne 19. 6. 2019, s tím, že žalovaný rozhodnutím, č. j. KUKHK -23938/ZP/2019-5, ze dne 7. 11. 2019 odvolání zamítl a výzvu stavebního úřadu prvního stupně, č. j. MuJc/2019/14387/ZP/Run, ze dne 27. 5. 2019 potvrdil.

12. Rozhodnutím stavebního úřadu prvního stupně, č. j. MuJc/2020/5667/ZP/Run, ze dne 2. 3. 2020 byla žádost o vydání dodatečného povolení Předmětné stavby zamítnuta. Proti tomu podala žalobkyně odvolání dne 17. 4. 2020. Dopisem ze dne 29. 12. 2020 žalobkyně zdůraznila, že nepostavila žádnou černou stavbu drenážního potrubí v rozsahu 15 m, přičemž doplatila na nesprávné předchozí správní rozhodnutí a žádala v době koronavirové krize o posečkání ve věci samé. Dopisem ze dne 13. 12. 2020 žalobkyně žádala o prodloužení lhůty k případnému podání soudní žaloby. Na tuto žádost žalovaný nereagoval. Dále své odvolání doplnila vyjádřením ze dne 6. 1. 2021. Žalobou napadeným rozhodnutím bylo Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrzeno.

Žalobní tvrzení

13. Po poměrně obšírném popisu procesního vývoje projednávané věci žalobkyně k žalobním tvrzením uvedla pouze toliko, že v průběhu řízení snesla řadu podkladů, které se danou problematikou zabývají nebo s daným případem nějakým způsobem souvisejí. Z uvedeného dle názoru žalobkyně plyne, že se vykrystalizovaly dva názorové směry prvostupňového orgánu a druhostupňového orgánu, přičemž podklady rozhodnutí mezi sebou vzájemně nekonfrontovaly a na základě toho neuvedly, které z nich považují za správné a proč. Spornost průběhu hranic je předběžnou otázkou ve správním řízení. Navíc žalovaný spornost hranic zjistil v důsledku námítky Osoby zúčastněné na řízení, která ji uplatnila v roce 2018, tedy 10 let od provedení kontrolní prohlídky a povolení užívání stavby vodního díla. Důvodnost námítky žalovaný neposuzoval a vyšel pouze z tvrzení Osoby zúčastněné na řízení (s uvedeným žalobním tvrzením krajský soud dále pracuje jako se **žalobním bodem č. 1**).
14. V této souvislosti poukazuje žalobkyně na řízení vedené u Městského úřadu Jičín, stavební úřad, pod sp. zn. Výsts 2011/15389/Zj, č. j. MuJc/2011/18624/SU/Zej, mezi týmiž účastníky ve věci umístění stavby oplocení, kde se správní orgán nacházel v obdobné hmotněprávní a procesní situaci, přičemž postupoval tak, že v rámci sporných hranic pozemků vycházel z mapových podkladů, aniž potřeboval soudní rozhodnutí. Žalobkyně se obracela na stavební úřad prvního stupně i na žalovaného a žádala vysvětlení rozdílného postupu v obdobné věci, přičemž se setkala pouze s neochotou jí vysvětlit tento rozdílný přístup k věci samé (s uvedeným žalobním tvrzením krajský soud dále pracuje jako se **žalobním bodem č. 2**).
15. V předmětné věci drenážní potrubí, které je umístěno v terénu, splňuje podmínky uvedené v § 23 odst. 2 a § 25 odst. 1 vyhlášky 501/2006 Sb. K podmínce uvedené v § 25 odst. 5 uváděné vyhlášky lze konstatovat, že drenážní potrubí není umístěno na pozemku rodinného domu, neboť rodinný dům je umístěn na pozemku st. parc. č. XC, , a tudíž umístění stavby drenážního potrubí nelze poměřovat s právní normou uvedenou s § 25 odst. 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území (s uvedeným žalobním tvrzením krajský soud dále pracuje jako se **žalobním bodem č. 3**).

III. Vyjádření žalovaného

16. Žalovaný se k podané žalobě vyjádřil ve svém podání doručeném krajskému soudu dne 26. 5. 2021, ve kterém odkázal na obsah žalobou napadeného rozhodnutí a místy nosné body z jeho odůvodnění akcentoval. Uvedl, že má za to, že žaloba je nedůvodná a navrhl její zamítnutí v celém rozsahu.

IV. Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

17. Osoba zúčastněná na řízení se k věci vyjádřila ve svém podání doručeném soudu dne 9. 8. 2021. Uvedla, že sporná hranice mezi pozemky ve vlastnictví žalobkyně a jejími je pouze jedním z problémů, které se v daném místě nacházejí. Daným stavem je zatěžována nejvíce právě Osoba zúčastněná na řízení, neboť z drénu vytéká voda nepřetržitě, a to i v obdobích největšího sucha v letech 2015 – 2019. Tato vytékající voda způsobuje erozi na pozemcích ve vlastnictví Osoby zúčastněné na řízení již 13 let. Dále uvedla, že souhlasí se žalovaným a nesouhlasí se žalobkyní.

V. Jednání soudu

18. Dne 22. 10. 2021 bylo ve věci před krajským soudem konáno jednání, ke kterému se dostavila žalobkyně, včetně svého zástupce a Osoba zúčastněná na řízení. Žalovaný se z nařízeného jednání řádně omluvil, přičemž zároveň souhlasil s projednáním a rozhodnutím věci v jeho nepřítomnosti.
19. Krajský soud provedl u jednání soudu důkaz řadou listin, které byly postupně soudu zasílány žalobkyní. Tyto jsou v soudním spise začíslovány na č. l. 10 – 272 soudního spisu, přičemž konkrétní soupis k důkazu provedených listin je specifikován v protokolu o jednání soudu, konkrétně na č. l. 274 – 276 soudního spisu. Krajský soud již při svém jednání konstatoval, že drtivá většina žalobkyní předložených listin je založena rovněž ve správním spise. Listiny deklarují průběhy různých správních řízení týkajících se Předmětné stavby, jak jsou úzeji popsány výše.
20. Další část listin se týká jiných, zejména civilních soudních sporů proběhlých mezi žalobkyní a Osobou zúčastněnou na řízení. Důkazní návrhy, které byly předkládány v civilních soudních řízeních, byly rovněž znalecké posudky, které předložila žalobkyně i v nynějším řízení. Tyto krajský soud provedl k důkazu pouze formou jejich čtení jako listinných důkazů, tj. nikoli jako důkaz znaleckým posudkem včetně výsledku znaleců, kteří ten který posudek zpracovávali. Žalobkyně výslech znaleců a tudíž provedení důkazů tímto způsobem nenavrhovala a krajský soud s ohledem na obsah posudků – který souvisí se spory mezi žalobkyní a Osobou zúčastněnou na řízení projednávanými v civilním soudním řízení – tyto provedl pouze jako listinné důkazy. Další část žalobkyní předložených listin činily fotografie a náčrty Stavby a okolí. Ze všech takto provedených listinných důkazů krajský soud nezjistil žádné pro nyní projednávanou věc relevantní skutečnosti, které by šly nad rámec obsahu správního spisu.
21. Žalobkyně před jednáním soudu tomuto zaslala i Vytyčovací náčrt č. 340/2021 zpracovaný v srpnu roku 2021 (k tomu č. l. 208 – 209 soudního spisu). Tímto prokazovala, kudy vede vlastnická hranice mezi pozemky jejími a pozemky Osoby zúčastněné na řízení s tím, že rozestupy dle vyhlášky č. 501/2006 Sb. mezi Stavbou a pozemkem Osoby zúčastněné na řízení jsou zachovány. K závěru o tom, že je možné v řízení před soudem přihlídnout i k dokumentu, který vznikl až po vydání žalobou

napadeného rozhodnutí, žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 4 As 141/2013 – 28. Relevantnost tohoto důkazu Osoba zúčastněná na řízení naopak zpochybňovala, neboť uvedla, že nedovolila zaměření hranice pozemků i ze svých nemovitostí, proto jsou údaje pravděpodobně zkreslené a chybné. Geodeti provádějící zaměření hranice mezi pozemky nadto nezohlednili historický mezník mezi pozemky, na který je Osoba zúčastněná na řízení při zaměřování upozorňovala.

22. Žalobkyně i Osoba zúčastněná na řízení jinak dále setrvaly na svých dosavadních procesních stanoviscích.

VI. Právní závěry krajského soudu

23. Krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Krajský soud přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného správního orgánu, přičemž rozsah jeho přezkumu byl vymezen žalobními body. Dospěl přitom k následujícím právním závěrům.

Právní závěry

24. Na samotném počátku právního hodnocení věci krajský soud připomíná, že jednou z náležitostí žaloby proti rozhodnutí správního orgánu jsou *žalobní body*, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], které lze rozšiřovat jen ve lhůtě pro podání žaloby (§ 71 odst. 2 s. ř. s.). Žalobními body žalobce nastaví meze, jimiž je soud při přezkumu napadeného rozhodnutí vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).
25. Konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu vymezuje žalobní body jako „konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizovaná) skutková tvrzení doprovázená (v témže smyslu) konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [...] Líčení skutkových okolností v žalobě nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých ‚obvyklých‘ nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. [...] Žalobce je též povinen vyličit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami“ (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS).
26. Ve vazbě na žalobní tvrzení žalobkyně krajský soud rovněž poukazuje dikci § 75 odst. 2 s. ř. s., dle které soud přezkoumává napadené výroky žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu tak platí dispoziční zásada. Rozsah přezkumu žalobou napadeného správního rozhodnutí je vymezen žalobními body, jimiž žalobce konkretizuje svá tvrzení ve vztahu k namítanému porušení zákona. Z tohoto důvodu obsah a kvalita žaloby předurčují obsah a kvalitu rozhodnutí soudu; k tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. června 2005, 5 č. j. 7 Afs 104/2004-54, nebo např. rozsudek téhož soudu ze dne 18. července 2013, č. j. 9 Afs 35/2012-42 (veškerá judikatura Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozhodnutí je dostupná na www.nssoud.cz).
27. Jestliže tedy žalobkyně v žalobě vytkne napadenému správnímu rozhodnutí vady jen v obecné rovině, aniž by poukázala na zcela konkrétní skutečnosti, v nichž spatřuje pochybení, je zcela dostatečné, pokud se k takto obecným námitkám vyjádří krajský soud rovněž jen v obecné rovině. Toto stanovisko zaujal i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dne 24. srpna 2010, v č.j. 4 As 3/2008-78, který zastal názor že: „Smyslem uvedení žalobních bodů (§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.) je jednoznačné ustanovení rámce požadovaného soudního přezkumu ve lhůtě zákonem stanovené k podání žaloby... . míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod, byť i vyhovující, obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcovy advokáta.“

28. Krajský soud se níže vyjádří souhrnně ke všem žalobním tvrzením, respektive žalobním bodům žalobkyně, neboť tato spolu obsahově souvisejí. To vše s ohledem na výše citovanou judikatorní činnost Nejvyššího správního soudu. Krajský soud opětovně zdůrazňuje, že žalobní body žalobkyně jsou vzneseny velmi obecně a místy je pro krajský soud nelehké jejich vypořádáním nepřekročit poměrně nejasný rámec přezkumu, jak jej žalobkyně vymezila ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s.
29. Krajský soud se spíše nad rámec nutného okrajově vrátí k historii nyní projednávané věci, jak je popsána v žalobou napadeném rozhodnutí. Je totiž vhodné konstatovat, že stavebním povolením vydaným Městským úřadem Jičín dne 10. 4. 2008, č. j. MuJc/2008/7056/ZP/Run, byla povolena pouze stavba septiku K.2, zemního biofiltru DBF1, vsakovací studny a kanalizačního potrubí. Současně byl stavebník podmínkou č. 1 vázán, že případné změny od projektové dokumentace nesmí být provedeny bez předchozího povolení vodoprávního úřadu. Stejný rozsah stavby (tedy bez drenážního potrubí) plynul i ze schválené projektové dokumentace (stavba je tvořena septikem, kanalizačním potrubím propojujícím objekt domu až k navržené vsakovací studni, zemním biofiltrem umístěným před vsakovací studnou).
30. Žalovaný tedy dospěl k závěru, že Stavba drenážního potrubí v délce 15 m od vsakovací studny byla provedena v rozporu se stavebním povolením a nastal tedy předpoklad pro postup podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Na uvedeném nemůže nic měnit ani skutečnost, že městský úřad v rámci závěrečné prohlídky stavby konané dne 13. 11. 2008 konstatoval, že došlo k drobné změně stavby „za vsakovací studnou je provedena navíc drenáž ke zlepšení zasakování. Změna provedena na pozemku vlastníka.“ Žalovaný (i předtím stavební úřad prvního stupně) tak dospěly k závěru, že tak podstatné rozšíření stavby, a to o 2/3 její délky, nelze považovat za drobnou změnu stavby (nadto byla provedena v rozporu rovněž s územním rozhodnutím č. j. „uJc/2008/2103/SU/Zej, které umístilo pouze stavbu septiku se vsakovací studnou a zemním filtrem a současně určilo odstupové vzdálenosti pro jednotlivé části stavby XB).
31. Stavební úřad prvního stupně dodal, že o vybudování drenážního potrubí se dozvěděl až při závěrečné kontrolní prohlídce stavby, kdy toto provedení bylo tehdy vyhodnoceno jako nepodstatná odchylka. Stavební úřad prvního stupně dále uvedl, že svedení koncové části potrubí k pozemku Osoby zúčastněné na řízení bylo zjištěno až v roce 2015 (odlišně od zákresu skutečného provedení stavby v roce 2008).
32. S ohledem na nastalou procesní situaci žalobkyně podala dne 6. 6. 2016 žádost o dodatečné povolení Stavby (k tomuto datu je tudíž rovněž dána rozhodná právní úprava pro posouzení nyní projednávané věci, pozn. krajského soudu). Řízení o dodatečném povolení stavby je regulováno § 129 odst. 2 a 3 stavebního zákona.
33. Dle § 129 odst. 2 stavebního zákona v rozhodném znění platí, že: „*Stavební úřad zahájí řízení o odstranění stavby uvedené v odstavci 1 písm. b). V oznámení zahájení řízení vlastníka nebo stavebníka poučí o možnosti podat ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení žádost o dodatečné povolení stavby. Byla-li žádost o dodatečné povolení podána před zahájením řízení o odstranění stavby, má se za to, že byla podána v okamžiku zahájení řízení o odstranění stavby. Pokud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti. Jde-li o stavbu vyžadující stavební povolení, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o stavební povolení. Jde-li o stavbu vyžadující ohlášení, žadatel předloží podklady předepsané k*

ohlášení. Jde-li o stavbu vyžadující pouze územní rozhodnutí, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o územní rozhodnutí. V řízení o dodatečném povolení stavby stavební úřad postupuje přiměřeně podle § 90 a § 110 až 115; ohledání na místě je povinné. Účastníky řízení o dodatečném povolení stavby jsou osoby uvedené v § 109, a pokud je v řízení posuzováno umístění stavby nebo změna oproti územnímu rozhodnutí, rovněž osoby uvedené v § 85. Na uplatňování námitek účastníků řízení o dodatečném povolení stavby se obdobně použijí ustanovení o uplatňování námitek v územním a stavebním řízení.“

34. Dle § 129 odst. 3 stavebního zákona v rozhodném znění platí, že: „*Stavbu uvedenou v odstavci 1 písm. b) lze dodatečně povolit, pokud stavebník nebo její vlastník prokáže, že a) není umístěna v rozporu s cíli a úkoly územního plánování, politikou územního rozvoje, s územně plánovací dokumentací a s územním opatřením o stavební uzávěře nebo s územním opatřením o asanaci území nebo s předchozími rozhodnutími o území, b) není prováděna či provedena na pozemku, kde to zvláštní právní předpis zakazuje nebo omezuje, c) není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo s veřejným zájmem chráněným zvláštním právním předpisem. Bude-li stavba dodatečně povolena, stavební úřad řízení o odstranění stavby zastaví. Dodatečné povolení nahrazuje v příslušném rozsahu územní rozhodnutí. Bude-li předmětem dodatečného povolení rozestavěná stavba, stavební úřad stanoví podmínky pro její dokončení.*“
35. Hned **prvním žalobním bodem** žalobkyně uváděla velmi obecně, že: ... „*v průběhu řízení snesla řadu podkladů, které se danou problematikou zabývají nebo s daným případem nějakým způsobem souvisejí. Z uvedeného dle názoru žalobkyně plyne, že se vykrystalizovaly dva názorové směry prvostupňového orgánu a druhostupňového orgánu, přičemž podklady rozhodnutí mezi sebou vzájemně nekonfrontovaly a na základě toho neuvedly, které z nich považují za správné a proč.*“
36. K uvedenému je nutné bez dalšího uvést, že krajskému soudu není zřejmé, co konkrétně má z titulu takto naformulovaných žalobních tvrzení nyní přezkoumávat. Uvedené je více uchopitelné snad po vyjádřeních, která zazněla u jednání soudu – v kontextu s obsahem žaloby – a totiž, že žalobkyně je přesvědčena o tom, že za „černou stavbu“ není možné označit drenážní potrubí v celé jeho délce 15 m, ale pouze koncovou část v délce 1,8 m – 2m. Žádná jiná konkrétní tvrzení v daném směru již žalobkyní v řízení tvrzena nebyla.
37. Řízení o dodatečném povolení Stavby bylo co do předmětu vymezeno žádostí žalobkyně. Žalobkyně tedy již nyní nemůže efektivně argumentovat tím, že neoprávněně realizována byla Stavba pouze v rozsahu 1,8 m – 2 m na konci své délky. Žalobkyně totiž podala žádost o dodatečné povolení stavby drenážního potrubí v délce 15 m. Pokud žalobkyně nesouhlasila s tím, že Stavba je realizována jako nepovolená v celém svém rozsahu, měla se proti uvedenému bránit v rámci řízení o jejím odstranění. V okamžiku podání žádosti o dodatečné povolení Stavby to byla právě žalobkyně, kdo vymezil předmět řízení, tj. stavbu, která má být dodatečně povolována [k tomu srov. § 44 a § 45 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)]. Žalobní bod č. 1 (respektive žalobní tvrzení žalobkyně, se kterými takto dále pracuje krajský soud) je tedy s ohledem na vše výše uvedené nedůvodný.
38. Níže se však krajský soud ještě dále vyjádří k problematice spornosti vlastnické hranice mezi nemovitostmi žalobkyně a Osoby zúčastněné na řízení.

39. V nyní projednávané věci je mezi žalobkyní a Osobou zúčastněnou na řízení nesporné, že mezi dotčenými pozemky, tj. mezi XB a XA, je sporná vlastnická hranice. Uvedené plyne z námitek Osoby zúčastněné na řízení, přičemž žalobkyně ve svých podáních adresovaných stavebnímu úřadu prvního stupně uváděla totéž.
40. S ohledem na výše uvedené tedy bylo nutné hranici vlastnického práva určit konkrétně a za tím účelem byla žalobkyně vyzývána (doložením vyhotovení geometrického náčrtu na vytyčení hranice a jeho následného vzájemného odsouhlasení mezi žalobkyní a Osobou zúčastněnou na řízení či podáním civilní žaloby na určení hranice mezi pozemky).
41. Určení hranice mezi pozemky je potom nezbytné pro následné posouzení toho, zda jsou v řízení (s ohledem na umístění drenážního potrubí v těsné blízkosti sporné hranice mezi pozemky) splněny podmínky § 129 odst. 3 písm. c) stavebního zákona v návaznosti na § 25 odst. 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb.
42. Podle § 25 odst. 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb., totiž platí, že: „*Vzdálenost stavby garáže a dalších staveb souvisejících a podmiňujících bydlení umístěných na pozemku rodinného domu nesmí být od společných hranic pozemků menší než 2 m.*“
43. Krajský soud konstatuje, že je v nyní projednávané věci nepochybné, že Předmětná stavba podléhá výše citovanému ustanovení vyhlášky č. 501/2006 Sb., neboť jde o Stavbu podmiňující bydlení. Stejně tak je dle názoru krajského soudu nepochybné, že Stavba se nachází na pozemku rodinného domu v širším slova smyslu. Je pravdou, že stavba domu určeného k bydlení je zpravidla umístěna na pozemku jiného parcelního čísla – parcelního čísla stavebního (tak jako v tomto případě) – to však samo o sobě a logicky nemůže vyloučit aplikaci výše uvedeného ustanovení. Na pozemku determinovaném konkrétním parcelním číslem stavebním zpravidla stojí toliko a výlučně (bez možnosti reálného umístění čehokoli dalšího) pouze stavba domu určeného k bydlení. Krajský soud je přesvědčen, že v dané souvislosti je zapotřebí vycházet ze širšího výkladu uvedeného pojmu, neboť „pozemkem rodinného domu“ je nutno rozumět stavební parcelu a další pozemkové parcely zpravidla pod společným oplocením, tvořící souvislý celek s obytnými a hospodářskými budovami [k tomu analogicky § 2 odst. 1 písm. c) stavebního zákona]. **Žalobní bod č. 3** je tedy s ohledem na výše uvedené nedůvodný.
44. Dodatečně povolit stavbu lze tedy pouze za splnění podmínek podle § 129 odst. 3 stavebního zákona. Důkazní břemeno ohledně prokázání splnění těchto podmínek přitom tíží stavebníka, tedy žalobkyni. V daném případě žalobkyně neprokázala splnění podmínky podle § 129 odst. 3 písm. c) stavebního zákona, neboť není zřejmé, zda Stavba splňuje podmínky definované v § 25 odst. 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb. (k tomu srov. zejména rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 4. 2016, č. j. 3 A 57/2014 – 49, obdobně judikoval již Krajský soud v Brně ve svém rozsudku ze dne 19. 11. 2001, č. j. 29 Ca 62/2001 – 24).
45. Důkazní břemeno o splnění všech uvedených předpokladů souladu stavby s veřejným zájmem spočívá na stavebníkovi (viz také zprávu o šetření veřejného ochránce práv ze dne 5.1.2015, sp. zn. 5265/2014/VOP). Pokud stavebník důkazní břemeno neunes, pak stavební úřad nesmí jeho žádosti vyhovět, i kdyby jinak byla formálně vybavena všemi předepsanými náležitostmi a podklady.
46. Žalobkyně měla nadto dost času takový krok realizovat, neboť poprvé byla formálně vyzvána k odstranění spornosti hranice mezi pozemky dne 14. 11. 2018, následně

opětovně dne 27. 5. 2019 s lhůtou stanovenou do 31. 7. 2019. Argumentace žalobkyně jdoucí v tom smyslu, že žalobu podat nechtěla s ohledem na další spory mezi ní a Osobou zúčastněnou na řízení, nemůže být v dané věci zohledněna, stejně jako následně nastalá pandemická situace v souvislosti s Pandemií viru SARS-COV-2 způsobující onemocnění COVID 19. První nouzový stav byl na území České republiky vyhlášen dne 12. 3. 2020, tedy dlouho poté, co uplynula žalobkyni lhůta k prokázání vedení sporné hranice mezi jejími pozemky a pozemky Osoby zúčastněné na řízení.

47. Stavební úřady se zabývaly sporností hranice mezi pozemky k námitce Osoby zúčastněné na řízení. Je však nutné zdůraznit, že žalobkyně sama ve svých podáních adresovaných stavebním úřadům deklarovala, že si je spornosti vědoma a že tato je předmětem svárů mezi ní a Osobou zúčastněnou na řízení řadu let (vše plyne z obsahu správního spisu). Prokázání vedení hranice mezi pozemky tíží žalobkyni, jak už bylo uvedeno výše odkazem na dikci § 129 odst. 3 stavebního zákona. Pokud má být Stavba dodatečně povolena, je to stavebník (žadatel), kdo v řízení prokazuje, že Stavba je v souladu s požadavky vymezenými v § 129 odst. 3 stavebního zákona (mimo jiné, zda jsou zachovány rozestupy ve smyslu vyhlášky č. 501/2006 Sb.).
48. Žalovaný se námitkou Osoby zúčastněné na řízení stran sporné hranice pozemků zabýval právě s ohledem na procesní režim, který je mu dán v daném typu řízení. Vyzval tudíž žalobkyni k prokázání hranice mezi pozemky. Opětovně krajský soud připomíná, že spornost hranice mezi pozemky byla deklarována rovněž žalobkyní v jejích podáních.
49. Pokud jde o žalobní tvrzení výše krajským soudem popsána jako **žalobní bod č. 2**, zde žalobkyně poukazovala na rozdílný postup správních orgánů v dle jejího názoru typově obdobných řízeních. Žalobkyně uvedla, že v řízení vedeném u Městského úřadu Jičín, stavební úřad, pod sp. zn. Výsts 2011/15389/Zj, č. j. MuJc/2011/18624/SU/Zej, mezi týmiž účastníky ve věci umístění stavby oplocení, se správní orgán nacházel v obdobné hmotněprávní a procesní situaci. Postupoval přitom tak, že v rámci sporných hranic pozemků vycházel z mapových podkladů, aniž potřeboval soudní rozhodnutí.
50. V této souvislosti je nutné si uvědomit, že žalobkyně poukazuje na řízení, ve kterém však na žadateli s ohledem na dikci zákona neleží břemeno důkazní, jako je tomu v nyní posuzované věci. V řízení o umístění či povolení stavby obecně, je postup stavebního úřadu definován v dikci § 89 odst. 6 respektive v § 114 odst. 3 stavebního zákona.
51. Dle § 89 odst. 6 stavebního zákona platí, že: *„Námitku, o které nedošlo k dohodě mezi účastníky řízení, stavební úřad posoudí na základě obecných požadavků na výstavbu, závazných stanovisek, popřípadě rozhodnutí dotčených orgánů nebo technických norem, pokud taková námitka nepřesahuje rozsah jeho působnosti. Nedošlo-li k dohodě o námitce občanskoprávní povahy, stavební úřad si o ní učiní úsudek a rozhodne ve věci; to neplatí v případě námitek týkajících se existence nebo rozsahu vlastnických nebo jiných věcných práv.“*
52. Dle § 114 odst. 3 stavebního zákona platí, že: *„Námitku, o které nedošlo k dohodě mezi účastníky řízení, stavební úřad posoudí na základě obecných požadavků na výstavbu, závazných stanovisek, popřípadě rozhodnutí dotčených orgánů nebo technických norem, pokud taková námitka nepřesahuje rozsah jeho působnosti. Nedošlo-li k dohodě o námitce občanskoprávní povahy, stavební úřad si o ní učiní úsudek a rozhodne ve věci; to neplatí v případě námitek týkajících se existence práva nebo rozsahu vlastnických práv.“*

53. Postup stavebního úřadu v těchto typech řízení je následně dán § 57 správního řádu. Dle § 57 odst. 1 a 2 správního řádu dále platí, že: „Jestliže vydání rozhodnutí závisí na řešení otázky, již nepřísluší správnímu orgánu rozhodnout a o které nebylo dosud pravomocně rozhodnuto, správní orgán a) může dát podnět k zahájení řízení před příslušným správním orgánem nebo jiným orgánem veřejné moci; v případech stanovených zákonem je správní orgán povinen takový podnět dát, nebo b) může vyzvat účastníka, popřípadě jinou osobu, aby podala žádost o zahájení řízení před příslušným správním orgánem nebo jiným orgánem veřejné moci ve lhůtě, kterou správní orgán určí, nebo c) si o ní může učinit úsudek; správní orgán si však nemůže učinit úsudek o tom, zda byl spáchán trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt a kdo za něj odpovídá, ani o otázkách osobního stavu. Probíhá-li před příslušným správním orgánem nebo před jiným příslušným orgánem veřejné moci řízení o předběžné otázce nebo jestliže dal správní orgán k takovému řízení podnět podle odstavce 1 písm. a) či učinil výzvu podle odstavce 1 písm. b), postupuje správní orgán podle § 64. Pokud řízení na podnět správního orgánu nebylo zahájeno nebo nebyla podána žádost o zahájení řízení v určené lhůtě, lze v řízení pokračovat.“
54. V řízení o umístění stavby nebo v řízení o její povolení by stavební úřad správně – v případě, že dojde ke vznesení námítky účastníka ve smyslu sporného rozsahu vlastnických práv – měl vyzvat žadatele k podání žaloby k civilnímu soudu (pokud nedojde k dohodě mezi účastníky takového řízení). V případě, že této výzvě nebude vyhověno, stavební úřad si onu otázku posoudí sám – s ohledem na vše výše uvedené.
55. V řízení o dodatečném povolení stavby, je však procesní režim odlišný, neboť v této souvislosti leží na žadateli (žalobkyni) důkazní břemeno, jak již bylo opakovaně uvedeno výše. Uvedené koresponduje s typem řízení – řízení o dodatečném povolení stavby předpokládá, že již byla stavba bez patřičných aktů vrchnostenské veřejné správy realizována – na žadatele je tak kladen větší nárok, respektive větší procesní odpovědnost za výsledek takového řízení.
56. Srovnání, respektive poukázání žalobkyně na jiný typ řízení, jak je uvedeno výše pod žalobním bodem č. 2, je tak s ohledem na výše uvedené zcela nepřiléhavé.
57. Posledním s čím se krajský soud musel vypořádat, byl důkazní návrh žalobkyně vznesený před jednáním soudu ve věci samé a provedený u jednání k listinným důkazům – konkrétně onen vytyčovací náčrt č. 340/2021 ze srpna 2021, kterým žalobkyně nyní – v řízení před soudem – prokazuje vedení sporné hranice mezi jejími pozemky a pozemky Osoby zúčastněné na řízení.
58. Žalobkyně, respektive její zástupce u jednání soudu v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 4 As 141/2013 – 28, jehož právní věta zní: „Ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. nebrání tomu, aby soud při svém rozhodování vycházel z dokumentů, které vznikly až po vydání žalobou napadeného správního rozhodnutí, pokud popisují stav, jež ke dni rozhodování správního orgánu objektivně existoval.“
59. Výše uvedené a nyní citované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu se vztahovalo k řízení o vydání stavebního povolení.
60. Krajský soud v daném případě opětovně zdůrazňuje, že v nyní projednávané věci jde o přezkum řízení, ve kterém byly dílčí aspekty řízení před správním orgánem spojeny

s důkazním břemenem na straně účastníka (žadatele) – žalobkyně. Od takového aspektu daného řízení není možné odhlížet.

61. Ve vztahu k daňovému řízení, které je specifické právě úpravou břemen tvrzení a břemen důkazních, platí níže uvedené judikatorní závěry, které je dle přesvědčení krajského soudu nutné vztáhnout i na nyní projednávanou věc, právě s ohledem na totožnost procesního specifika – totiž důkazního břemene na straně žalobkyně (k tomu opětovně srov. § 129 odst. 3 stavebního zákona).
62. Ve vztahu k daňovému řízení, spojenému s břemenem tvrzení a břemenem důkazním, upozorňuje judikatura, že na provedení důkazů nově navržených teprve v řízení před krajským soudem je třeba trvat obvykle tehdy, pokud tyto důkazy nemohly být navrženy již v řízení odvolacím, a to např. proto, že: „...*Důvody odvolacího rozhodnutí byly pro daňový subjekt objektivně překvapivé, anebo že toto řízení bylo zatíženo zásadními vadami, např. nebylo umožněno důkazní návrhy podat, finanční orgán je odmítl přijmout atp*“ (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2009, č. j. 2 Afs 35/2009 – 91, který byl sice zrušen nálezem I. ÚS 2082/09, ovšem pouze z procesních důvodů, které nezpochybňují trvalou validitu závěrů tam obsažených, na ně navazuje konstantní judikatura Nejvyššího správního soudu, např. dále rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 2. 2010, č. j. 1 Afs 103/2009 – 232, bod 44).
63. Soud totiž přezkoumává otázku, zda žalobce unesl své důkazní břemeno v řízení před správním orgánem. Žalobce nemůže své důkazní břemeno splnit teprve v řízení o žalobě. Podobné závěry by tak měly platit všude tam, kde je určitý aspekt správního řízení svázán s břemenem tvrzení a břemenem důkazním [k uvedenému srov. KÜHN, Z., KOCOUREK, T. a kol. Soudní řád správní. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, str. 633 – 634 (§ 77)].
64. Krajský soud, byť provedl důkaz listinou – Vytyčovacím náčrtem č. 340/2021, k této obsahově pro účely svého rozhodnutí nepřihlížel a dále ji nehodnotil (v návaznosti na její zpochybnění ze strany Osoby zúčastněné na řízení), neboť mu nepříslušelo se danou listinou v tomto procesním stadiu projednávané věci a s ohledem na typ řízení, které je nyní přezkoumáváno, již dále obsahově zabývat.
65. Svou povinnost prokázat vedení sporné hranice mezi svými pozemky a pozemky Osoby zúčastněné na řízení tedy žalobkyně v řízení před stavebními úřady nesplnila důkazní břemeno v tomto směru neunesla, byť ji tato povinnost plyne z § 129 odst. 3 stavebního zákona a k jejímu splnění byla vyzývána stavebním úřadem prvního stupně s tím, že jí byl dán i dostatečný časový prostor pro její splnění.

VII. Závěr a náklady řízení

66. S ohledem na shora uvedené krajskému soudu nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou zamítnout v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.
67. Výrok II. o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval.
68. O náhradě nákladů Osoby zúčastněné na řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 5 s. ř. s., jak je uvedeno ve výroku III. tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 26. října 2021

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu